

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 429 din 27 iunie 2007

HOTĂRÂREA
în cauza Sebastian Taub împotriva României
(Cererea nr. 58.612/00)

În cauza Sebastian Taub împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din domnii J. Hedigan, președinte, C. Bîrsan, V. Zagrebelsky, doamna A. Gyulumyan, domnii E. Myjer, David Thor Bjorgvinsson, doamna I. Ziemele, judecători, și V. Berger, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 21 septembrie 2006, pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se afla cererea (nr. 58.612/00) îndreptată împotriva României, prin care domnul Nicolae Lucien Sebastian Taub (*reclamantul*) a sesizat Curtea la data de 28 februarie 2000 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat prin agentul sau, doamna Roxana Rizoiu, apoi de către doamna Beatrice Ramașcanu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. Reclamantul a pretins în special că vânzarea unui apartament din imobilul sau unor terți, validată prin hotărâri definitive ale instanțelor, care nu a fost urmată de nicio despăgubire, a încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1.

4. La data de 31 august 2004, președintele Secției a II-a a hotărât să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3 din Convenție, acesta a hotărât să se analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au depus observații scrise pe fondul cauzei (art. 59 § 1 din Regulament).

6. La data de 1 noiembrie 2004, Curtea a modificat compunerea secțiilor sale (art. 25 § 1 din Regulament). Cererea de față a fost atribuită Secției a III-a astfel remaniată (art. 52 § 1). În cadrul acesteia, camera însărcinată să analizeze cauza (art. 27 § 1 din Convenție) a fost constituită conform art. 26 § 1 din Regulament.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

7. Reclamantul s-a născut în anul 1914 și locuiește în București.

8. Mama reclamantului a construit în perioada interbelică un imobil compus din mai multe apartamente, situat în București, str. Romniceanu nr. 36. În anii 1945 și 1948 ea a vândut unor terți doua dintre aceste apartamente. În anul 1945 ea a donat reclamantului două apartamente.

9. În anul 1950, în temeiul Decretului de naționalizare nr. 92/1950, statul a intrat în posesia imobilului. În listele anexate la Decretul nr. 92/1950, reclamantul figura că proprietar al întregului imobil, cu excepția celor două apartamente vândute unor terți.

10. La decesul mamei sale, în anul 1983, reclamantul a fost declarat moștenitorul său.

1. Acțiunea în revendicare

11. La data de 28 august 1996, reclamantul, arătând că în temeiul Decretului nr. 92/1950 imobilele ce aparțineau anumitor categorii sociale erau exceptate de la naționalizare și că el făcea parte din aceste categorii, a introdus în fața Judecătoriei Sectorului 5 București o acțiune în revendicare a imobilului, cu excepția apartamentelor vândute în anii 1945 și 1948, îndreptată împotriva Consiliului Local al Municipiului București și împotriva întreprinderii C., administrator al bunurilor imobiliare ale statului.

12. La data de 30 septembrie 1996, în temeiul Legii nr. 112/1995, întreprinderea C. i-a vândut chiriașei A.S.L. apartamentul nr. 3, compus din 4 camere, pe care îl ocupa în imobilul în discuție.

13. La data de 8 mai 1997, A.S.L. a formulat, în cadrul acțiunii în revendicare, o cerere de intervenție principală, în calitate de proprietar al apartamentului nr. 3. Pretinzând că ar fi încheiat contractul cu bună-credință, ea a solicitat respingerea acțiunii în ceea ce privește acest apartament.

14. Luând în considerare aceasta intervenție, reclamantul susține că a depus la dosar, la data de 26 iunie 1997, un înscris prin care s-a opus cererii de intervenție și a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare.

15. Prin sentința din data de 2 septembrie 1999, instanța a respins acțiunea pe motivul ca, la momentul naționalizării, reclamantul era proprietarul mai multor apartamente și ca, prin

urmare, prevederile Decretului nr. 92/1950 referitoare la naționalizarea apartamentelor „exploatare a spațiilor locative” îi erau aplicabile.

16. De asemenea, instanța a statuat că acțiunea în revendicare referitoare la apartamentul nr. 3 era inadmisibilă din cauza lipsei calității procesuale active a reclamantului în litigiul cu consiliul local, deoarece acesta nu mai era proprietarul apartamentului în litigiu. Instanța nu a răspuns la cererea de anulare a contractului de vânzare-cumpărare, pe care reclamantul pretinde că ar fi formulat-o la data de 26 iunie 1997. Totuși, ea a apreciat că A.S.L. era un cumpărător de bună-credință.

17. Reclamantul a introdus apel împotriva acestei sentințe, solicitând restituirea imobilului și anularea contractului de vânzare-cumpărare.

18. Prin Hotărârea din 21 septembrie 1998, Tribunalul Municipiului București a admis parțial acțiunea sa în revendicare.

Acesta a constatat nulitatea naționalizării imobilului pe motiv că reclamantul făcea parte dintr-o categorie socială exceptată de la naționalizare.

El a dispus că părțile pârâte să-i restituie reclamantului imobilul, cu excepția celor două apartamente vândute în anii 1945 și 1948 și a apartamentului nr. 3. Pentru a respinge cererea de restituire a acestuia din urma, tribunalul a statuat, după exemplul judecătorei, că reclamantul nu avea calitate procesuală activă în litigiul cu consiliul local.

19. Tribunalul nu s-a pronunțat asupra cererii de anulare a contractului de vânzare-cumpărare, apreciind că este tardivă, deoarece reclamantul a formulat-o în motivarea apelului sau și nu în cursul procedurii de prima instanță.

20. În urma recursului reclamantului, prin Hotărârea din 26 mai 1999, Curtea de Apel București a confirmat hotărârea tribunalului.

21. Reclamantul a introdus o contestație în anulare ce a fost respinsă printr-o hotărâre a Curții de Apel București pronunțată la data de 2 septembrie 1999.

2. Acțiunea în constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 3

22. La data de 9 februarie 2001, printr-o acțiune introdusă împotriva A.S.L., Primăriei București și întreprinderii C., reclamantul i-a solicitat Judecătorei Sectorului 5 București să constate nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 3, pe motivul că părțile contractante au fost de rea-credință, deoarece au încheiat contractul în timp ce acțiunea în revendicare era în curs de desfășurare. De asemenea, el a solicitat evacuarea A.S.L.

23. Prin sentința din 19 iunie 2001, instanța a admis argumentele reclamantului și i-a admis parțial acțiunea. Ea a anulat contractul de vânzare-cumpărare, apreciind că A.S.L. fusese de rea-credință la încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

24. La apelul și recursul introduse de reclamant și de părțile pârâte, prin doua hotărâri din 15 ianuarie 2002 și din 20 mai 2003, Tribunalul Municipiului București și Curtea de Apel București au confirmat aceasta sentința, apreciind că A.S.L. fusese de rea-credință în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare.

25. A.S.L. a introdus în fața aceleiași curți de apel o contestație în anulare împotriva celor două hotărâri menționate mai sus, arătând că contractul fusese încheiat de bună-credință.

26. Prin Hotărârea din 9 februarie 2004, Curtea de Apel București a admis contestația, a casat sentința judecătoreiei și a confirmat contractul de vânzare-cumpărare. Ea a statuat că A.S.L. fusese de bună-credință, deoarece, înainte de cumpărarea apartamentului, cumpărătorul făcuse demersurile necesare pentru a afla situația juridică a imobilului și nu fusese informat despre existența acțiunii în revendicare.

II. Dreptul și practica internă pertinente

27. Prevederile legale și jurisprudența internă pertinente sunt descrise în hotărârile *Brumărescu împotriva României* ([GC], nr. 28.342/95, CEDO 1999-VII, pp. 250-256, §§ 31-44), *Străin și alții împotriva României* nr. 57.001/00, §§ 19-26, 21 iulie 2005), *Păduraru împotriva României* nr. 63.252/00, §§ 38-53, 1 decembrie 2005) și *Porteanu împotriva României* nr. 4.596/03, §§ 23-25, 16 februarie 2006).

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție

28. Reclamantul pretinde că vânzarea apartamentului nr. 3 locatarei A.S.L., validată prin Hotărârea Curții de Apel București din 9 februarie 2004, a încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

29. Guvernul ridică o excepție de inadmisibilitate pentru nerespectarea termenului de 6 luni pentru introducerea cererii. El apreciază că termenul de 6 luni a început să curgă de la data la care reclamantul a luat cunoștință de Hotărârea din 26 mai 1999 a Curții de Apel București și nu de la data Hotărârii aceleiași curți de apel din 2 septembrie 1999, pe motivul că contestația în anulare, cale extraordinară de atac, nu constituie un recurs ce trebuie epuizat.

30. Curtea consideră că excepția de tardivitate a cererii ridică întrebări referitoare la definirea ingerinței în dreptul de proprietate al reclamantului. Aceste întrebări sunt strâns legate de fondul cauzei. De asemenea, Curtea apreciază că ele trebuie analizate din perspectiva articolului invocat de către reclamant (vezi, în special, *Airey împotriva Irlandei*, Hotărârea din 9 octombrie 1979, seria A nr. 32, *Gnahore împotriva Franței*, nr. 40.031/98, § 26, CEDO 2000-IX, și *Issaieva împotriva Rusiei*, nr. 57.950/00, § 161, 24 februarie 2005). Așadar, ea reunește aceasta excepție cu fondul.

31. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, ea observă că nu este afectat de niciun alt motiv de inadmisibilitate și, prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului

32. Guvernul consideră că reclamantul nu dispunea de un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, deoarece dreptul sau de proprietate nu a fost recunoscut printr-o hotărâre judecătorească definitivă înainte de vânzarea bunului unor terți. El invocă în aceasta privință cauzele *Molhous împotriva Republicii Cehe* (dec.), nr. 33.071/96, CEDO 2000-XII și *Constandache împotriva României* (dec.), nr. 46.312/99, 11 iunie 2002. El arată că imobilul în discuție fusese naționalizat conform Decretului nr. 92/1950, astfel încât el nu se afla în patrimoniul reclamantului la momentul introducerii acțiunii sale în revendicare imobiliară în fața Judecătoriei Sectorului 5 București, la data de 28 august 1996. Mai mult, acțiunea în revendicare a reclamantului a fost respinsă, iar acestuia nu i s-a recunoscut niciodată vreun drept de proprietate asupra apartamentului nr. 3. Constatarea nulității naționalizării nu genera o speranță legitimă, ci o simplă speranță de a obține restituirea bunului. Prin urmare, reclamantul avea cel mult o „speranță” și nu un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1.

33. În subsidiar, Guvernul consideră că acțiunea în constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nu are nicio incidență asupra dreptului de proprietate al reclamantului, deoarece nici titlul sau de proprietate, nici șansele sale de a intra în posesia bunului nu au fost afectate. Constatarea bunei-credințe a cumpărătorului nu echivala nici cu o negare a titlului de proprietate al reclamantului, nici cu o confirmare a titlului achizitorului. Astfel, procedura litigioasă nu a adus atingere dreptului de proprietate al reclamantului. El ar fi avut mai multe șanse de a i se restitui bunul dacă ar fi formulat o nouă acțiune în revendicare. Chiar dacă hotărârea litigioasă constituie o ingerință în dreptul de proprietate al reclamantului, aceasta era prevăzută de lege, urmarea un scop legitim și era proporțională.

34. În fine, Guvernul apreciază că reclamantul ar fi putut obține o despăgubire în temeiul Legii nr. 10/2001, dar el nu a urmat procedura prescrisă de legea respectivă.

35. Reclamantul contesta acest argument. El consideră că bunul sau a devenit în mod ilegal proprietatea statului și că terțul achizitor nu era de bună-credință în momentul încheierii contractului respectiv. În fine, contractul de vânzare-cumpărare încheiat cu A.S.L. ar fi trebuit anulat de instanțele interne.

1. Asupra existenței unui bun

36. Curtea observă că părțile au păreri divergente asupra chestiunii de a ști dacă reclamantul era sau nu titularul unui bun susceptibil de a fi protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1. Prin urmare, Curtea este chemată să stabilească dacă situația juridică în care s-a aflat persoana în cauză ține sau nu de domeniul de aplicare a art. 1.

37. Ea observă că reclamantul a introdus o acțiune în revendicare imobiliară pentru constatarea ilegalității naționalizării bunului sau și pentru a i se restitui. În Hotărârea sa definitivă din 26 mai 1999, Curtea de Apel București a stabilit că bunul în discuție fusese naționalizat prin încălcarea Decretului de naționalizare nr. 92/1950, a declarat că reclamantul a rămas proprietarul legitim al bunului și a dispus restituirea bunului. Desigur, Curtea de Apel București a refuzat să dispună restituirea apartamentului nr. 3. Cu toate acestea, dreptul de proprietate astfel recunoscut - cu efect retroactiv - asupra bunului, inclusiv asupra apartamentului nr. 3, nu era revocabil; de altfel, el nu a fost infirmat sau contestat până în prezent. Prin urmare, Curtea apreciază că reclamantul avea un bun în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (*Străin și alții împotriva României*, citată mai sus, §§ 37 și 38).

2. Asupra existenței și justificării unei ingerințe

38. Curtea reamintește că, în cauza *Străin* citată mai sus (§§ 39 și 59), ea a considerat că vânzarea de către stat a unui bun ce aparține altcuiva unor terți de bună-credință, chiar și atunci când este anterioară confirmării definitive în justiție a dreptului de proprietate al altcuiva, combinată cu lipsa totală de despăgubire, constituie o privare contrară art. 1 din Protocolul nr. 1. În speță, Curtea constată că ingerința în dreptul la respectarea bunurilor reclamantului provine din combinația dintre vânzarea apartamentului nr. 3 și validarea acestei vânzări prin Hotărârea din 9 februarie 2004 a Curții de Apel București. Prin urmare, termenul de 6 luni nu a început să curgă decât de la data la care reclamantului i s-a adus la cunoștință hotărârea definitivă și irevocabilă prin care acțiunea sa în constatarea nulității a fost respinsă. Așadar, excepția de tardivitate ridicată de Guvern trebuie respinsă.

39. Mai mult, în cauza *Păduraru* citată mai sus (§ 112), Curtea a constatat că statul nu își respectase obligația sa pozitivă de a reacționa în timp util și cu coerență față de chestiunea de interes general pe care o constituie restituirea sau vânzarea imobilelor trecute în proprietatea sa în temeiul unor decrete de naționalizare. De asemenea, ea a considerat că incertitudinea generală astfel creată se repercutase asupra reclamantului, care s-a găsit în imposibilitate de a-și recăpăta întregul sau bun, în condițiile în care el dispunea de o hotărâre definitivă ce dispunea că statul să i-l restituie.

40. În speță, Curtea nu distinge niciun motiv de a se abate de la jurisprudența citată mai sus, deoarece situația de fapt este aproximativ aceeași. După exemplul cauzei *Păduraru* citate mai sus, în cauza de față terțe persoane au devenit proprietari înainte că dreptul de proprietate al reclamantului asupra acestui bun să facă obiectul unei confirmări definitive. La fel că și în cauza *Străin* citată mai sus, reclamantul în speță a fost recunoscut că fiind proprietar legitim, instanțele considerând incontestabil titlul sau de proprietate, ținând seama de caracterul abuziv al naționalizării.

41. Curtea observă că vânzarea bunului reclamantului, în temeiul Legii nr. 112/1995, îl împiedică să se bucure de dreptul sau de proprietate și că nu i-a fost acordată nicio despăgubire pentru aceasta privare.

42. Curtea observă că la data de 22 iulie 2005 Legea nr. 247/2005 a fost adoptată, modificând Legea nr. 10/2001. Aceasta nouă lege acorda dreptul la despăgubire, la valoarea comercială a bunului ce nu poate fi restituit persoanelor care se afla în aceeași situație că reclamantul. Curtea observă că legea mai sus menționată propune, în cazul persoanelor care nu au posibilitatea de a obține restituirea bunului lor în natură, acordarea unei despăgubiri ce constă într-o participare, ca acționari, la un organism de plasare a valorilor mobiliare „Proprietatea”, organizat sub forma unei societăți pe acțiuni. În principiu, persoanele care au dreptul de a primi o despăgubire pe aceasta cale vor primi titluri de valoare ce vor fi transformate în acțiuni, odată ce societatea va fi cotate la bursă.

43. Curtea observă ca, la data de 29 decembrie 2005, societatea pe acțiuni „Proprietatea” a fost înregistrată la Registrul Comerțului din București. Pentru ca acțiunile emise de aceasta societate pe acțiuni să poată face obiectul unei tranzacții pe piața financiară, trebuie urmată procedura de agreare de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (CNVM). Conform calendarului previzional al societății pe acțiuni „Proprietatea”, operațiunea de conversie a titlurilor în acțiuni trebuia să aibă loc în luna martie 2006, iar intrarea efectivă în bursă în luna decembrie 2006.

44. Chiar dacă reclamantul nu a respectat procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001, Curtea observă că societatea pe acțiuni „Proprietatea” nu funcționează în prezent într-un mod susceptibil de a ajunge la acordarea efectivă a unei despăgubiri. Prin urmare, Curtea consideră că privarea reclamantului de dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 3, situat în București, str. Romniceanu nr. 36, combinată cu lipsa totală de despăgubire, l-au făcut să suporte o sarcină disproporționată și excesivă, incompatibilă cu dreptul la respectarea bunului sau, garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1.

45. În speță, admiterea contestației în anulare, cale extraordinară de atac, constituie un argument suplimentar în sensul încălcării art. 1 din Protocolul nr. 1.

46. Curtea reamintește ca, în ciuda tăcerii art. 1 din Protocolul nr. 1 în materie de cerințe procedurale, procedurile aplicabile în speță trebuie să ofere persoanei în cauza ocazia adecvată de a-și expune cauza în fața autorităților competente pentru a contesta în mod efectiv măsurile ce aduc atingere drepturilor garantate de aceasta dispoziție (*Jokela împotriva Finlandei*, nr. 28.856/95, § 45, CEDO 2002-IV). În ceea ce privește introducerea căilor de recurs extraordinare, Curtea a considerat că instanțele superioare nu trebuie să-și folosească puterea de supervizare decât pentru a corecta erorile de fapt sau de drept și erorile judiciare și nu pentru a proceda la o nouă analiză. Supervizarea nu trebuie să devină un apel deghizat, iar simplul fapt că ar putea exista două puncte de vedere diferite asupra subiectului nu reprezintă un motiv suficient pentru a rejudeca o cauză. Nu se poate deroga de la acest principiu decât atunci când o cer motive substanțiale și imperioase (*Riabykh împotriva Rusiei*, nr. 52.854/99, § 52, CEDO 2003-IX).

47. Or, în speță, contestația în anulare introdusă de A.S.L. a fost admisă de Curtea de Apel București (paragraful 22 de mai sus) care a apreciat, spre deosebire de instanțele anterioare, că A.S.L. fusese de bună-credință în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare. Așadar, Curtea de Apel București a anulat o hotărâre definitivă și irevocabilă, trecută în puterea lucrului judecat, pentru unicul motiv că avea un punct de vedere diferit asupra aprecierii faptelor de cel al instanțelor precedente, fără niciun element de dovada suplimentară care să poată justifica aceasta diferență de apreciere.

48. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1.

II. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

49. Conform art. 41 din Convenție,

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

50. Reclamantul solicita restituirea apartamentului vândut către A.S.L. și subliniază faptul că nu accepta daune-interese pentru aceasta privare de proprietate. El refuză orice formă de evaluare a bunului. De asemenea, el solicita 100.000 euro cu titlu de despăgubiri morale pentru „traumatismele psihice”.

51. Guvernul se opune restituirii apartamentului nr. 3 pe motiv că reclamantul nu are niciun drept de proprietate asupra acestuia. El nu oferă nicio estimare în ceea ce privește valoarea comercială a apartamentului. Guvernul consideră că eventualul prejudiciu moral al reclamantului ar fi suficient compensat prin constatarea încălcării art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

52. Curtea reamintește că o hotărâre ce constată o încălcare atrage pentru statul pârât obligația juridică, în ceea ce privește Convenția, de a pune capăt încălcării și de a-i corecta consecințele. Dacă dreptul intern nu permite decât corectarea parțială a consecințelor acestei încălcări, art. 41 din Convenție conferă Curții puterea de a acorda o reparație părții lezate de actul sau omisiunea față de care a fost constatată o încălcare a Convenției.

53. Printre elementele luate în considerare de către Curte, atunci când statuează în materie, se numără prejudiciul material, adică pierderile efective suportate ca o consecință directă a pretensei încălcări, și prejudiciul moral, adică reparația de către stat pentru îngrijorarea, neplăcerile și incertitudinile cauzate de aceasta încălcare, precum și alte prejudicii nemateriale (cum ar fi, printre altele, *Ernestina Zullo împotriva Italiei*, nr. 64.897/01, § 25, 10 noiembrie 2004).

54. Mai mult, acolo unde diferitele elemente ce constituie prejudiciul nu pot fi calculate exact sau atunci când distincția dintre prejudiciul material și prejudiciul moral se

dovedește a fi dificilă, Curtea le poate analiza global [*Comingersoll împotriva Portugaliei* (GC), nr. 35.382/97, § 29, CEDO 2000-IV].

55. În circumstanțele speței, Curtea apreciază că restituirea apartamentului nr. 3 situat în București, str. Romniceanu nr. 36, vândut către A.S.L., l-ar pune pe reclamant, pe cât posibil, într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar afla dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost încălcate. Dacă statul pârât nu procedează la aceasta restituire în cel mult 3 luni de la data la care prezenta hotărâre va rămâne definitivă, Curtea, conștientă de refuzul reclamantului de a accepta plata unei despăgubiri, dispune că statul pârât să-i plătească persoanei în cauză, cu titlu de daune materiale, o sumă corespunzând valorii actuale a apartamentului.

56. În speță, fiind necesară stabilirea cuantumului acestei sume, Curtea observă că reclamantul refuză orice formă de evaluare a valorii comerciale a bunului. Guvernul nu a formulat observații în aceasta privință.

57. Ținând cont de informațiile de care dispune despre piața imobiliară locală, Curtea apreciază valoarea comercială actuală a bunului la 125.000 euro.

58. Pe deasupra, Curtea consideră că evenimentele în discuție au adus prejudicii grave dreptului reclamantului de a i se respecta bunul, pentru care suma de 5.000 euro reprezintă o reparație echitabilă pentru prejudiciul moral suportat.

B. Cheltuieli de judecată

59. Reclamantul solicită 100.000 euro cu titlu de cheltuieli de judecată (onorariu avocat, cheltuieli și taxe judiciare, telefon, fotocopii, notar etc.).

60. Guvernul afirmă că pretențiile reclamantului sunt excesive.

61. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil. Cheltuielile nu sunt justificate decât parțial, reclamantul nespecificând detaliat toate sumele angajate pentru onorariile de avocat achitate, taxele judiciare, curier, telefon, fotocopii făcute la toate documentele. Așadar, Curtea va stabili în echitate o sumă cu acest titlu.

62. Ținând cont de elementele aflate în posesia sa și de criteriile menționate mai sus, Curtea apreciază că rezonabilă suma de 500 euro, cu toate cheltuielile incluse, și i-o acordă reclamantului.

C. Dobânzi moratorii

63. Curtea consideră potrivit că rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de preț marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA
HOTĂRĂȘTE ÎN UNANIMITATE:

1. declară cererea admisibilă;
2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1;
3. hotărăște:

a) ca statul pârât să-i restituie reclamantului apartamentul nr. 3 situat în București, str. Romniceanu nr. 36, în cel mult 3 luni de la data la care hotărârea va rămâne definitivă conform art. 44 § 2 din Convenție;

b) ca, în lipsa acestei restituiri, statul pârât să-i plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, 125.000 euro (una sută douăzeci și cinci mii euro) cu titlu de daune materiale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;

4. hotărăște că statul pârât să-i plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, 5.000 euro (cincimii euro) cu titlu de daune morale;

5. hotărăște că statul pârât să-i plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, 500 euro (cincisute euro) drept cheltuieli de judecată;

6. hotărăște că sumele în discuție să fie convertite în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății;

7. hotărăște ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de preț marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

8. respinge cererea de satisfacție echitabilă pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 12 octombrie 2006 în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

John Hedigan,

președinte

Vicent Berger,

grefier